УДК 811. 161

І. М. Кочан

АНГЛІЗМИ ЧИ БАРБАРИЗМИ?

У статті розглянуто процес активного проникнення іншомовної лексики, зокрема англізмів, в українську мову в умовах глобалізації. Дослідження з'ясовує статус англійської як мови міжнародного спілкування та її вплив на науковий і освітній дискурс і термінологію. Окреслено сучасні тенденції англізації українського мовлення. Стаття також порушує проблему дублювання значень і засмічення лексичної системи української мови. Особливу увагу зосереджено на ризиках надмірного запозичення, зокрема поширенні барбаризмів. Автор обґрунтовує потребу оцінювати іншомовну лексику крізь призму доцільності й необхідності. Наголошено на небезпеці творення псевдокальок і невиправданих неологізмів; акцентовано на потребі лексикографічного опрацювання нових запозичень у термінології.

Ключові слова: *іншомовна лексика, українська мова, англізми, барбаризми, термінологія.*

Kochan, I. Anglicisms or Barbarisms? *Recently, the Ukrainian language has absorbed a multitude of foreign words, the lion's share of which are Anglicisms – that is, borrowings from and through the English language. This language (specifically, its American variant) claims the status of an international language, a medium of cross-national communication. Consequently, there are proposals to teach academic courses exclusively in English and to submit scientific articles in English as well. This language arguably receives more state support than Ukrainian itself. Yet, was it that long ago when we utilised another "language of international communication" imposed on us by the RF (Russian Federation)? Even today, some Ukrainians still prefer it. Naturally, globalisation and European integration are matters of historical progress and carry several positive attributes, representing humanity's advancement on the international arena–but only under certain conditions…*

The relevance of this article lies in examining various perspectives on borrowed vocabulary, particularly Anglicisms, and in characterising the process of Anglicisation in Ukrainian speech. It also addresses the threat of barbarisation posed by introducing foreign words that merely duplicate existing meanings into the native language, which only clutters it and impoverishes it, both lexically and phonetically.

Any language borrowings must be viewed through the prism of expediency and the actual necessity of introducing them into the national linguistic environment. We should avoid creating awkward pseudo-calques and unnecessary neologisms, which not only pollute the language but also make it less accessible and incomprehensible, ultimately diminishing public interest in its perception. Furthermore, there is a need for explanatory dictionaries of new and somewhat obscure words to evaluate the necessity of their incorporation into the language properly.

Keywords: *foreign vocabulary, Ukrainian language, anglicisms, barbarisms, terminology.*

CC BY NC

https://doi.org/10.34142/23127546.2026.64.06

Вступ

Англійські слова вважають підгрупою інтернаціональної чи міжнародної лексики, оскільки вони посідають чільне місце не лише у фаховому мовленні, але й у повсякденному спілкуванні, що пояснюється процесами глобалізації, євроінтеграції та активним розвитком науки і техніки, що стала невід'ємною частиною нашого життя і побуту. В останні десятиліття вивчення запозичень з англійської мови активізувалося в україністиці (О. Дьолог, Н. Дунцій, Л. Кислюк, А. Наумовець, Г. Онуфрієнко. І. Фаріон та ін.). Їх досліджують у медіатекстах, у професійній комунікації. Терміни з англійської мови заполонили ІТ, економіку, маркетинг, політику, військову справу тощо, посіли першість у навчальному процесі. Однак цей процес має як позитивний, так і негативний бік.

Актуальність дослідження полягає в тому, щоб детально розглянути різні погляди на запозичену лексику, її доцільність в національних термінних системах. Тому й погляди науковців на це явище не завжди однозначні.

Мета статті – схарактеризувати процес англізації в українському мовленні в різних сферах буття, показати думки українських учених щодо англізації різних сфер нашого життя, накреслити шляхи унормування української мови у світлі іншомовних запозичень. **Завдання**: виокремити тематичні групи лексики, які увібрали в себе англійські запозики; поставити питання про доцільність уживання деяких англізмів в українській мові.

Методи дослідження

Описово-концептуальний метод застосовано для системного виявлення та характеристики процесу англізації в українському мовленні в різних сферах буття. Його використання дало змогу не лише зафіксувати факти проникнення англізмів, а й інтерпретувати їх у межах сучасних лінгвістичних і соціокультурних уявлень про мовну динаміку, зокрема в аспекті глобалізаційних впливів та мовної норми. Завдяки цьому методу виокремлено тематичні групи лексики, що увібрали англійські запозичення, а також окреслено проблемні зони їх функціонування в українській мові.

Метод аналізу й узагальнення наукових джерел використано для опрацювання позицій українських учених щодо англізації різних сфер життя та для систематизації теоретичних підходів до оцінювання

іншомовних запозичень, що дало можливість зіставити наявні наукові думки, узагальнити підходи до унормування іншомовної лексики та сформулювати питання щодо доцільності вживання окремих англізмів в українському мовленні.

Виклад основного матеріалу

Звичайно, ніхто не заперечує, що співіснування різних мов через культурні, торговельні, економічні зв'язки між державами поповнює нашу лексику новими словами, межі кількості яких встановлює мовна політика держави. Як відомо, існує декілька видів такої політики: *ксеноманія, утилітаризм і пуризм.* Якщо перша передбачає надмірне, часто недоречне вживання запозичених слів за наявності відповідників у рідній мові, що властиво романо-германським мовам. *Утилітаризм* – запозичення лише необхідного; і *пуризм* – прагнення очистити мову від чужих елементів, що спостерігаємо сьогодні в деяких слов'янських мовах. Україна дотримувалася засад утилітаризму, однак останнім часом маємо деякий перегин щодо іншомовної лексики. Пригадаймо хоча б мову міжнаціонального спілкування, яку нав'язала нам ерефія.

Сьогодні, напевно, важко визначити таку мовну політику в дії, яка б повністю відповідала засадам нашої держави. Тому розглянемо політику українців щодо запозичених слів. Слід зазначити, що запозичувати можна як окремі слова, так і їхні елементи, що спостерігаємо в основному у фахових мовах.

Найбільша концентрація міжнародних елементів спостерігається в науковій та професійній комунікації. Описуючи сучасний стан будь-якої галузі знань, науковці зазвичай звертаються до історії науки, слів грецької, латинської мов. Грецька мова пристосована до викладу думок і формування спеціальних слів. Вона створила моделі термінів-композитів. Латинська мова має штучне творення і в XVI ст. стала міжнародною мовою, що увібрала в себе грецькі терміноелементи та моделі. Латинські й грецькі елементи вже в Середньовіччі створили єдиний мовний фонд, який легко запозичували інші мови.

Людство постійно намагалося створити штучну спільну мову, яка б подолала мовні бар'єри. Від XIV ст. воно створювало варіанти такої мови, яка б базувалася на латинських коренях та афіксах. Паралельно з цим спостерігаємо протилежну тенденцію, пов'язану з переходом науки на національні мови й відмовою від латини, бо створення

міжнародної мови, якою послуговувалися в основному науковці, перешкоджало опановувати знання іншим прошаркам населення. Крім того, штучну мову одного часу й простору не розуміли науковці інших епох.

Е. Вюстер, австрійський учений, мріяв про абсолютну інтернаціоналізацію мови науки. Однак цей проєкт не мав успіху, як і спроба створити єдину міжнародну термінологію на основі латини чи штучної міжнародної наукової мови. Зрозуміло, що найбільша кількість запозичень приходить до нас із наукових сфер. Оскільки сама наука інтернаціональна, до її розвитку долучаються учені різних держав, різних національностей. Вони творять наукові назви на позначення тих чи інших наукових понять, і ці лексеми стають надбанням багатьох народів, національностей.

Складність творення й уживання термінолексики І. Франко вбачав у тому, що, з одного боку, «учений, викладаючи нам здобутки науки, мусить послуговуватися мовою, і то не якоюсь абстрактною, а тою, звичайною, витвореною історично, звичною для нас» (Франко, т. 31, 1981: 46), а з іншого – повинен дбати про максимальну точність й однозначність терміна: «чим докладніша, доказовіша має бути наука, тим сильніше учений має боротися з сею поетичною сенестією, отже, поперед усього з мовою, – відси йде, напр., конечність витворювати наукову термінологію, звичайно, дику, варварську в очах філолога, або звичай уживати для такої термінології *чужих слів*, відібраних від живого зв'язку тої мови, в яку їх вплетено, – на те, щоби не збуджувати ніяких побічних образів в уяві» (Там само: 47).

Термінологія відрізняється від інших пластів лексики значною кількістю запозичень з інших мов, що є ознакою міжнародного статусу науки та її галузей. Запозичення в термінології чимало учених розглядають як межу між штучними й природними мовами. У наукових роботах останніх років іншомовні слова трактують як нормальну функцію лінгвістичного життя (Г. Онуфрієнко, Г. Сергеєва), яка набуває особливої перспективності й унаслідок цього заслуговує на серйозну увагу дослідників. Такі терміни не займають у мові ізольованого місця. Вони відмінюються за законами мови-реципієнта, входять до словосполучень і фраз, а також утворюють похідні слова.

«Певна річ, – писав І. Франко, – що викидування, а часто й дуже недотепне "перекладання" міжнародних слів, особливо в міжнародній термінології, ще більше відділило слов'ян одних від других, а й

принимання слів з одної слов'янської мови до другої робилося не раз в надто великій мірі і без приноровлення до духу і звукових правил рідної мови» (Франко, т. 29, 1981: 72).

«Переймання готової термінології пригнічує авторитет народу, виразно натякає на неспроможність виробити власну... Вживання іншомовних слів залишає нестерпний слід на стилі наукової мови. Елемент іншої мови ніколи не фігурує пасивно. Він тягне за собою навіть готові мовні звороти іншої мови. Тому маємо підставу зважати, що чужі терміни – це перші емісари в руках лиходія для скритого, але послідовного руйнування рідної мови. Вони шкодять повільно й підступно, як канцерогенна пухлина» (Коваль, 2000: 213). Однак до цього твердження слід поставитися критично, бо в мові науки передусім важать точність, зручність і доцільність назви, її тісний контакт із поняттям, можливість безперешкодно спілкуватися із зарубіжними колегами. Адже системи знаків математики, фізики, хімії, мовні знаки не знищили мови тих, хто ними послуговується. Терміни багато в чому подібні до таких знаків, бо створені задля спілкування посвячених, це скоріше знаки знаків. Вони аж ніяк не змінюють рідну мову, а лише корелюють з нею. У цьому ми пересвідчуємося на кожному кроці, коли зіставляємо той чи інший термін з його описом або еквівалентом нашої мови, напр.: *стоматолог – зубний лікар; вердикт – присуд.*

Входячи в систему мови-рецептора, іншомовне слово втрачає широке коло різноманітних значень, властивих йому в рідній мові, і відокремлюється в одному специфічному значенні, найчастіше предметно-речовому. Звідси одноплановість, однозначність нового запозичення в початковий період існування його в нових умовах. Чим ширші і різноманітніші контексти вживання іншомовного слова (а ці контексти зумовлюють зміни в семантичній структурі слова), тим скоріше і міцніше закріплюється слово у мові .

Причини таких запозичень різні, насамперед, це позначення реалій чужого життя (*спагеті*, *піца* – італійське; *хот-дог* – американське, *гамбургер*, *бутерброд* – німецьке), відтак створення однослівного терміна, замість кількаслівного національного (*спринтер* – бігун на коротку дистанцію, *рефері* – суддя спортивних змагань), "престижність" іншомовного слова (*вердикт* замість присуд, *супермаркет* замість магазин самообслуговування), усталеність його у мові (*телефон*, *автомобіль*, *телевізор*).

Запозичували слова на позначення реалій "чужого" життя (*лорд, герцог, мотель*) або чужомовних реалій, які згодом увійшли в нашу дійсність *(комп'ютер, скутер, автомобіль)*; давно відомі реалії нерідко перейменовували вдалим запозиченим словом (*рефері* – суддя спортивних змагань; *спринтер* – бігун, плавець на короткій дистанції). Крім того, на думку деяких учених, причини запозичень можуть бути ще й соціально-психологічні: престижність іншомовного слова (*ексклюзивний*, замість виключний, *супермаркет*, замість магазин самообслуговування), його вживаність у багатьох мовах.

Проникаючи в нове мовне середовище, запозичене слово пристосовується до чужої лексичної системи, входить у чужі для нього лексичні зв'язки. Процес адаптації – це формування лексичних зв'язків слова у новій системі, створення серій і рядів типових уживань, які узагальнюються і є достатніми для актуалізації значення. На українському мовному ґрунті почали творити лексеми на зразок: *математизація*, *макдоналізація*, *мафіозація*, *американізація*, *тіньовизація* і под., які позначають "панування, засилля того, на що вказує твірне слово. Серед наведених прикладів спостерігаємо вже і приєднання іншомовних афіксів до національних основ, напр.: *тіньовизація* – незаконне приховування прибутків *внаслідок тіньової економіки*.

Сьогодні першість посіла англійська мова, яка, на жаль, окрім напливу значної кількості псевдозапозик, витісняє на задвірки національну лексику, перетворюючи її на міжнародний суржик, адже фонографічне освоєння іншомовних лексем не дає стовідсоткової адекватності. Англійська мова, зокрема американського варіанту, практично отримала статус інтернаціональної, породжуючи «інтелектуальну катастрофу», унаслідок якої відбувається «інтервенція» англійських елементів у мовні системи інших мов.

Зокрема англійські слова поповнюють спортивну терміносистему: *бейсбол* (baseball – вид спорту), *бодібілдинг* (bodybuilding, – конструювання тіла); *віндсерфінг* (windsurfing, – wind – вітер і surfing – катання на хвилях прибою); *кетч* (catch – ловити, хапати – ловлення м'яча), *кікбоксинг* (kickboxing – kick – копнути; boxing – бокс), *пейнтбол* (paintball, paint – фарба; ball – м'яч); *шейпінг* (shaping – формування тіла, надання форми). Ці терміни позначають нові види спорту й сьогодні ще не мають однослівних українських відповідників. Порівняймо: *пейнтбол* – вид спорту, у якому команда із шести осіб, озброєна

пістолетами й автоматами, що містять кульки з фарбою, воює до перемоги. *Шейпінг* – система спортивних вправ з метою удосконалення форми людського тіла. Перевага нових іншомовних назв – короткість, прозора внутрішня форма в мові-продуценті, що не потребує перекладу на світовій арені. Та й у цілому в українській мові вже усталилися запозичені слова на позначення видів спорту, на зразок: *футбол, хокей, баскетбол*, *бокс.* Національні назви *копанка* і *кошівка* не повернулися в спортивну терміносистему, бо вони могли б співіснувати лише з іншими національними назвами спортивних ігор, а номінування лише окремих ігор українськими словами загалом порушує принцип системності. Крім того, запозичені іншомовні слова набули граматичних ознак нашої мови: відмінюються як іменники другої відміни, від них уже з'явилося чимало похідних: *шейпінговий, бейсбольний, пейнтбольний* тощо.

Терміни інформатики та комп'ютерної справи також в основному англомовного походження: *веб-сайт* (web – снувати павутинку і site – місцезнаходження чогось) – сторінка в інтернеті, *дисплей* (display – показ, демонстрування) – *комп'ютерний* пристрій для зображення інформації; *файл* (file – папка) названа область пам'яті на диску комп'ютера. Аналогічно: *принтер, драйвер*, *сервер*, *сидиром*. Однак тут уже помітна тенденція до паралельного вживання іншомовних та українських слів. Порівняймо: *принтер* – друкарка, друкувальний пристрій, *файл* – папка, адреса пам'яті, *веб-сайт* – веб-сторінка, сторінка в інтернеті; а ось *дисплей* має лише іншомовні відповідники – екран комп'ютера. Це свідчить про становлення терміносистеми. Терміни набули граматичних і словотвірних ознак нашої мови: *на дисплеї, драйвером, принтером*; *принтерний*, *дисплейний*.

З англійської мови потрапили до нас й економічні терміни: *прес-реліз* (press-release – повідомлення для друку, прес-комюніке) – готова інформація про товар або фірму для опублікування в пресі; *холдинг* (holding – володіння чим-небудь) корпорація чи компанія, яка володіє контрольними пакетами акцій інших компаній, *лізинг* (leasing – оренда) – довгострокова оренда машин, обладнання, споруд виробничого призначення; *тендер* (tender, від tend – обслуговувати) – 1) особлива форма подання замовлень на постачання товарів та виконання робіт; яка передбачає залучення пропозицій декількох постачальників з метою забезпечення найвигідніших умов угоди для організаторів торгів; 2) письмова заявка, пропозиція щодо намірів цього; мистецькі: *хіт* (hit – вдала спроба,

успіх) – найпопулярніша пісня певного періоду); *шоу* – (show – видовище) – видовище розважального жанру; *іміджмейкер* (image – образ і maker – творець) – той, хто створює імідж; політичні: *імпічмент* – притягнення до відповідальності; *мас-медіа* – газети, журнали, радіо та телебачення тощо. Окремі з цих термінів мають відповідники: *мас-медіа* – засоби масової інформації, *хіт* – популярний, *шоу* – видовище і под., але відповідники програють довготою вислову або ж неточністю.

Питання проникнення англізмів у сучасну українську мову є досить дискусійним і ставлення мовознавців до цього явища неоднозначне. Багато дослідників упевнені в тому, що засилля англізмів засмічує українську мову та руйнує її унікальність. О. С. Дьолог зазначає, що розглядаючи проблему чужомовних запозичень в аспекті культури мови, українські лінгвісти відзначають численні приклади бездумного та масованого впровадження англійських найменувань навіть у тих випадках, коли для них було б зовсім неважко знайти прості й точні українські відповідники (як яскравий приклад можна навести появу в засобах масової інформації назви піплометрія – від англійської основи people- 'люди' та грецької -метрія від metro – 'вимірюю', замість звичайного питомого слова опитування).

Теперішня тенденція англізації на рівні законодавчого врегулювання не має під собою жодних підстав, позаяк потреба вивчати англійську мову як засіб міжнародного спілкування – аксіоматична і сповна відображена в наших законах («Про державну службу» (ст. 20. п. 21), «Про забезпечення функцонування української мови як державної» (с. 21), «Про освіту» (с. 70) тощо.

2023 року вийшла монографія І. Фаріон «Англізми та протианглізми:100 історій слів у соціоконтексті (монографія зі словником)». Співавторами стали Г. Помилуйко-Недашківська та А. Бордовська. На початку автори дали чітке визначення термінам *англізми* (це запозичена лексика англійського (чи псевдоанглійського) походження в системі української мови як типове явище суспільної вмотивованості, початки якого сягають кінця XIX – поч. XX ст. і набувають нової вершини від 70-х років XX ст. (*тринсель, бриджек, скутер, стрингер* та ін.) (Фаріон, 2023: 330). У книзі досить цікаво подано тлумачення англізмів українською мовою та підтверджено історичними фактами, сучасними документами, цитатами з висловлювань відомих людей: письменників, політиків, науковців. Наприклад: нон-фікшн – це

розмова про особисту книгу. Саме в рекламі про книгу натрапляємо на цей, на перший погляд, новоанглізм: «Новинки *Non-fiction* книг України та світу» (Новини Non-fiction, е-ресурс), де слово вжито в графічно незасвоєній формі – латиниці як типовий барбаризм….[Фаріон, С.437]. Або: «В англійській мові trend – це багатозначне слово як іменник та дієслово, що має прямі відповідники в українській мові *n*: 1.'напрям' (вектор руху); 2. 'загальна спрямованість, тенденція', 3. 'простягання', 4.'мода стиль'; v: 1.'відхилятися, схилятися' (у якомусь напрямі), 2. 'мати тенденцію, бути спрямованим». Загальний напрям змін у способі поведінки тощо, який розвивається і стає поширеним (Фаріон, 2023: 527–528).

Мікс – серед українських відповідників – *суміш* (безлад), *сплав, поєднання.* В англійській мові це багатозначне слово: 1. 'змішування', 2. 'суміш, харчовий напівфабрикат', 3 'безладдя, плутанина'. Лексема виникла від дієслова mixte (початок XV ст.) Запозичено слово через англо-французьке *mixte* (кінець XIII ст.) від латинського *mixtus,* дієприкметника минулого часу слова *miscere* 'змішувати' від праіндоєвропейського кореня *meik.* Тобто уявна англійськість цього слова спростована латинським походженням та сяганням праіндоєвропейських основ (Фаріон, 2023: 420).

Аналогічне явище спостерігаємо і серед термінів цифровізації, напр., диджиталізація походить від англійського «digitalization» і в перекладі означає «оцифровування», «цифровізація» або ж «приведення в цифрову форму». *Латинське слово digitus означає «палець», а з часом почало позначати цифри від 0 до 9. Сервіс-дизайн – англійський термін, що позначає методологію проєктування державних послуг, сягає латинської та італійської основ.*

Професор Ужгородського університету І. Полюжин вважає: «Хоч англійські запозичення збагачують українську мову, проте надмірне захоплення ними може витісняти з активного вжитку деякі питомі слова й гальмувати словотвірні процеси на базі власних національних ресурсів. Крім того, поява великої кількості англізмів породжує проблеми їх адаптації, кодифікації…» і далі: «Англійські слова настільки прижилися і засвоїлися у нас, що невдовзі можна буде говорити про такий собі новий варіант «української мови» (Полюжин, 2023: 259).

Висновки

Запозичення – це природний, неминучий і необхідний результат мовних контактів і один із шляхів поповнення лексичної системи

новими словами. Сьогодні серед запозичених іншомовних слів домінує англійська мова. Вона визнана мовою міжнародного спілкування. Однією з найважливіших причин появи й закріплення запозичень є термінологія різних галузей знань у зв'язку зі стрімким розвитком науки й нанотехнологій у сучасному глобалізованому світі.

Англійська мова, зокрема американського варіанту, яка практично отримала статус інтернаціональної, породжує «інтелектуальну катастрофу» через «інтервенцію» англійських елементів у мовні системи інших мов, витісняючи національні лексеми.

Будь-які запозичення в мові слід розглядати крізь призму доцільності, необхідності внесення їх у національномовне середовище. Не створювати прикрих псевдокальок, зайвих неотворів, що не лише засмічують мову, але й роблять її менш доступною, незрозумілою, втрачається інтерес до її сприйняття. Необхідні й словники пояснень нових і не досить зрозумілих слів, щоб оцінювати їхню необхідність впроваджувати в мову.

Перспективи дослідження полягають у подальшому вивченні функціювання англізмів в українській мові, уточненні критеріїв доцільності іншомовних запозичень і вдосконаленні їх лексикографічного опису.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Дьолог**, О. С. (2026). *Новітні англіцизми – збагачення чи засмічення української мови.* Узято з http://movoznavstvo.com.ua. 2. **Коваль**, М. (2000). Основні аспекти української науково-технічної термінології з інформатики. *Проблеми української науково-технічної термінології, 402,* 213. 3. **Кочан**, І. (2013) *Українська наукова лексика: міжнародні компоненти в термінології.* Київ: Знання. 296 с. 4. **Полюжин**, І. М. **(2023).** Англізми в сучасній українській мові :перспективи входження і використання. *Закарпатські філологічні студії, 42 (3),* 256–261. 5. **Фаріон**, І., Помилуйко-Недашківська, Г. Бордовська А. (2023). *Англізми та протианглізми: 100 слів у соціоконтексті.* Львів: Свічадо. 6. **Франко**, І. (1981). Із секретів поетичної творчості. У Франко, І. (1981). Твори в 50 тт. Т. 31. Київ: Наукова думка. 7. **Франко**, І. (1981). Слов'янська взаємність у розумінні Яна Коллара і тепер. У Франко, І. (1981). Т. 29. Київ: Наукова думка.

REFERENCES

1. **Dolog,** O. S. (2026). *Novitni anhlitsyzmy – zbahachennia chy zasmichennia ukrainskoi movy [Recent Anglicisms – Enrichment or Pollution of the Ukrainian Language]*. Available at: http://movoznavstvo.com.ua [in Ukrainian]. 2. **Koval,** M. (2000). Osnovni aspekty ukrainskoi naukovo-tekhnichnoi terminolohii z informatyky [Main Aspects of Ukrainian Scientific and Technical Terminology in Computer Science]. *Problemy ukrainskoi naukovo-tekhnichnoi terminolohii – Problems of Ukrainian Scientific and Technical Terminology, 402,* 213 [in Ukrainian]. 3. **Kochan,** I. (2013). *Ukrainska naukova leksyka: mizhnarodni komponenty v terminolohii [Ukrainian Scientific Lexis: International Components in*

Terminology]. Kyiv: Znannia [in Ukrainian]. 4. **Poliuzhyn,** I. M. (2023). Anhlizmy v suchasnii ukrainskii movi: perspektyvy vkhodzhennia i vykorystannia [Anglicisms in the Modern Ukrainian Language: Prospects of Integration and Use]. *Zakarpatski filolohichni studii – Transcarpathian Philological Studies, 42 (3),* 256–261 [in Ukrainian]. 5. **Farion,** I., Pomyluiko-Nedashkivska, H., Bordovska, A. (2023). *Anhlizmy ta protyanhlizmy: 100 sliv u sotsiokonteksti [Anglicisms and Anti-Anglicisms: 100 Words in Social Context]*. Lviv: Svichado [in Ukrainian]. 6. **Franko,** I. (1981). *Iz sekretiv poetychnoi tvorchosti [From the Secrets of Poetic Creativity].* In: Franko, I. (1981). *Tvory v 50 tt. T. 31 [Works in 50 Volumes, Vol. 31]*. Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian]. 7. **Franko,** I. (1981). *Slovianska vzaiemnist u rozuminni Yana Kollara i teper [Slavic Reciprocity in the Understanding of Jan Kollár and Today].* In: Franko, I. (1981). *Tvory v 50 tt. T. 29 [Works in 50 Volumes, Vol. 29]*. Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian].

Кочан Ірина Миколаївна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри українського прикладного мовознавства, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000, Україна

http://orcid.org/0000 0002 5709 2933

e-mail: Iryna.kochan@lnu.edu.ua

Kochan, Iryna – Doctor of Philological Sciences, Professor, Head of the Department of Ukrainian Applied Linguistics, Ivan Franko National University of Lviv, 1 Universytetska St., Lviv, 79000, Ukraine.

Дата першого надходження статті до видання – 30 березня 2026 р.
Дата прийняття статті до друку після рецензування – 23 квітня 2026 р.
Дата публікації статті у виданні – 25 квітня 2026 р.

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Кочан І. М. Англізми чи барбаризми? *Лінгвістичні дослідження*: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди / гол. ред. Н. В. Піддубна. Харків, 2026. Вип. 64. С. 69–79. DOI: https://doi.org/10.34142/23127546.2026.64.06

APA: Кочан, І. М. (2026). Англізми чи барбаризми? *Лінгвістичні дослідження, 64,* 69–79. DOI: https://doi.org/10.34142/23127546.2026.64.06